

Krátka správa:

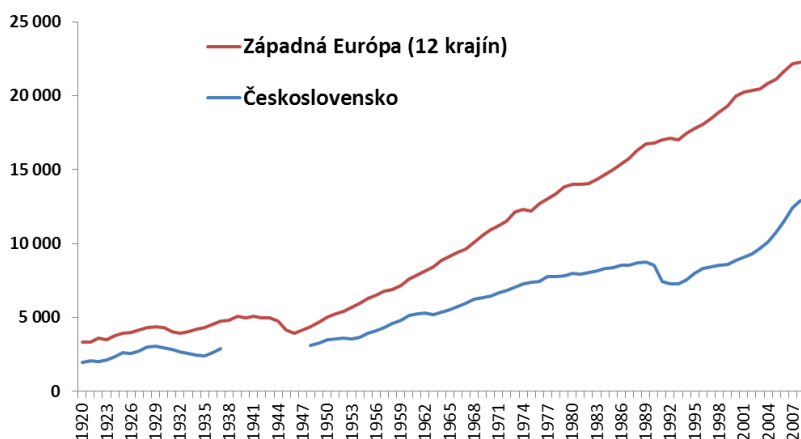

100. VÝROČIE ČESKOSLOVENSKEJ REPUBLIKY

Pri príležitosti 100. výročia založenia Československej republiky, ktoré si pripomíname 28. októbra, sme sa pozreli na **ekonomický vývoj Československa** najmä v medzivojnovom období. Po skončení 1. svetovej vojny a rozpade Rakúsko-Uhorska, znamenal vznik Československa v októbri 1918 prvé samostatné politické usporiadanie rovnocenných národov Čechov a Slovákov. Až do svetovej hospodárskej krízy v 30-tych rokoch, ktorá sa negatívne dotkla aj Československa, ale najmä do Mníchovskej dohody a obsadenia Čiech a Moravy nacistickým Nemeckom, nastalo pre naše krajiny obdobie reforiem a ekonomického progresu. Vďaka nemu sa Československo ocitlo na popredných priečkach vtedajších vyspelých krajín sveta. Patrili sme na svetovú špicu. Po 2. svetovej vojne s nástupom komunistického režimu sme oproti západnej Európe začali strácať.

Medzi **hlavné reformy**, ktoré vznik samostatného Československa priniesol, patrilo uzákonenie 8-hodinového pracovného času, zavedenie sociálneho a zdravotného poistenia, ako aj vyučovanie na školách v národných jazykoch, čo bola zmena najmä pre dovtedy maďarizované Slovensko. V oblasti hospodárstva bolo Československo na danú dobu modernou krajinou, s rýchlo rastúcim priemyslom. Priemysel bol silne zastúpený najmä v Čechách, po vzniku Československa sa začal viac rozvíjať aj na Slovensku. **Podiel československého priemyslu na hospodárstve bol zrejme ešte vyšší než dnešná tretina.** Výrazne vyšší bol podiel poľnohospodárskej výroby na ekonomike než je dnes, najmä na agrárnom Slovensku. Pre porovnanie, **dnes sa pridaná hodnota v oboch krajinách tvorí najmä v službách.** Na Slovensku sa dnes v službách vytvorí vyše 60 % pridanej hodnoty, v priemysle 27%, v stavebníctve 8% a len okolo 3-4 % v poľnohospodárstve.

Graf: Porovnanie produkcie krajín na obyvateľa – Československo voči 12 západoeurópskym krajinám

Zdroj: **Madisson, 1990 International Geary-Khamis dollars – HDP na hlavu, kvázi v parite kúpnej sily**

Západná Európa zahŕňa nasledovné krajiny: Rakúsko, Belgicko, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Holandsko, Nórsko, Švédsko, Švajčiarsko, UK.

Pri vzniku Československa sa uskutočnila **menová reforma**, keď okolkovaním obeživa, rakúsko-uhorskej koruny, **vznikla koruna československá s výmenným kurzom 1:1.** Vynútené stiahnutie časti meny z obehu a vydanie štátnych cenných papierov ako protihodnoty za zadržané obeživo pomohlo aspoň čiastočne zbrzdiť rast cien po vojne. Rakúsko-uhorská koruna bola zavedená v roku 1892 spolu so zlatým štandardom, po

rozpade Rakúsko-Uhorska okolovaním meny na svojom území vznikli lokálne koruny na území neskoršej Juhoslávie, v Československu, Maďarsku, Rumunsku. Celá Európa čelila po vojne hyperinflácii a dnešné Rakúsko či Nemecko na tom neboli o nič lepšie ako stredná Európa, ba dokonca horšie. Medzi rozvíjané priemyselné odvetvia v medzivojnovom Československu patrili automobilový, strojársky, textilný, či sklársky priemysel. Rozvoj zaznamenala výstavba. V druhej polovici 30. rokov sa pridával zbrojársky priemysel.

Po skončení 2. svetovej vojny a v 50-tych rokoch sa cesty ekonomickej prosperity začali v západnej Európe a v komunistami ovládanom Československu zásadne rozchádzať. Marshallov plán, ktorý západnej Európe pomohol k rýchlejšej povojnovej obnove a investíciám, v Československu chýbal. Nožnice medzi produkciou a rastom v západnej Európe a v Československu sa začali roztvárať. Pri transformácii z centralizovane plánovaného hospodárstva na trhovú ekonomiku v 90-tych rokoch 20. storočia sme zaznamenali hlboký prepád. Výraznejšie dobiehanie úrovne západu odštartovalo začiatkom 21. storočia a akcelerovalo po vstupe Slovenska a Česka do Európskej únie v roku 2004. Transfer technológií a prílev kapitálu pomohol k rozvoju ekonomík a zvýšeniu životnej úrovne obyvateľstva v oboch krajinách. **Dnes Česko dosahuje v produkcii na hlavu takmer európsky priemer, Slovensko ešte mierne za Českom zaostáva** (Česko vyrába na človeka v parite kúpnej sily 90% priemeru EÚ, pričom Slovensko okolo 80%).

Zdroje:

Historická revue, Október 2018

https://en.wikipedia.org/wiki/Austro-Hungarian_krone

[https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_regions_by_past_GDP_\(PPP\)](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_regions_by_past_GDP_(PPP)).

KONTAKTY

Analýzy trhu

Katarína Muchová Analytička, Analýzy trhu (+421 2) 4862 24762 muchova.katarina@slsp.sk

Mária Valachyová Vedúca oddelenia Analýzy trhu (+421 2) 4862 4185 valachyova.maria@slsp.sk

V prípade otázok alebo ak si želáte dostávať naše publikácie, môžete napísať aj na research@slsp.sk Internetová stránka Slovenskej sporiteľne je <http://www.slsp.sk>, kde nájdete aj archív (Finančné a investičné príležitosti, Analýzy a predikcie).

Treasury Sales

Ľubomír Hladík	Vedúci oddelenia (+421 2) 4862 5622	hladik.lubomir@slsp.sk
Kaliský Róbert	Senior Dealer Sales (+421 2) 4862 5623	kalisky.robert@slsp.sk
Šlesarová Andrea	Senior Dealer Sales (+421 2) 4862 5627	slesarova.andrea@slsp.sk
Smida Miroslav	Senior Dealer Sales (+421 2) 4862 5626	smida.miroslav@slsp.sk
Cibák Branislav	Dealer Sales (+421 2) 4862 5628	cibak.branislav@slsp.sk

Pre kotácie v reálnom čase (devízový, peňažný trh, akcie a ďalšie) navštívte aj online data centrum Erste Group na <http://produkte.erstegroup.com/CorporateClients/en/MarketsAndTrends/Overview/index.phtml>

Tento materiál slúži ako doplnkový zdroj pre klientov Slovenskej sporiteľne, a.s. Je založený na najlepších informačných zdrojoch dostupných v čase publikovania. Hoci použité informačné zdroje sú všeobecne považované za spoľahlivé, Slovenská sporiteľňa, a.s., neručí za správnosť a úplnosť uvedených informácií. Tento dokument nie je ponukou a ani propagáciou nákupu či predaja určitého aktíva. „Predpovede nie sú spoľahlivým indikátorom budúcej výkonnosti aktíva alebo finančného nástroja“.